

Adam Mackiewicz

Olsztyn, st. XXIV, wykop 19, gm. loco,
woj. olsztyńskie, AZP 24-61/24

Informator Archeologiczny : badania 31, 306

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Olsztyn, st. XXIV, Stare Miasto-ratusz - patrz: późne średniowiecze

OLSZTYN, st. XXIV, wykop 19, gm loco, woj. olsztyńskie, AZP 24-61/24

- miasto nowożytnie (XVIII-XX w.)

Nadzory archeologiczne przy budowie ciepłociągu wzdłuż ulicy Staromiejskiej przy nr 25 oraz ulicy Targ Rybny (dawna ulica Lelewela) do budynku 3, przeprowadzone w kwietniu przez mgr. Adama Mackiewicza (ARCHEO-ADAM). Finansowała Gmina Olsztyn. Pierwszy sezon badań. Nadzorowana powierzchnia wynosiła 55 m².

Nadzory objęły swym zasięgiem teren budowy sanitarnej sieci ciepłej preizolowanej wysokich parametrów w ulicy Staromiejskiej wzdłuż budynku nr 25 oraz ulicy Targ Rybny do budynku nr 3. Ich głównym celem było zadokumentowanie w formie rysunkowej i fotograficznej nawarstwień stratygraficznych w wykopach oraz uchwycenie ewentualnych warstw kulturowych. Ze względu na niewielką głębokość wykopów (do 1,2 m) można się było spodziewać jedynie nawarstwień późnonowożytnych i współczesnych. Założono 4 wykopy oznaczone jako 19 a do d, o łącznej długości 55 m i szerokości nie przekraczającej 1 m. Poza niewielkimi fragmentami (wykopy 19b i 19c) stwierdzono głównie nawarstwienia zasypiskowe powstałe na skutek zasypania wykopów, które zostały wykonane podczas uzbrajania terenu, poczynając od końca XIX w., aż do końca XX w. Wszystkie nadzorowane wykopy praktycznie nie przekroczyły głębokości, na której było by możliwe uchwycenie niezakłóconych nawarstwień kulturowych. Podkreślić należy, iż znajdowały się one na pierwotnym wale ziemnym zbudowanym po pierwszej lokacji miasta w 1353 roku, co z całą pewnością zostanie uchwycone i zadokumentowane podczas prowadzonych w tym samym czasie prac archeologicznych wyprzedzających inwestycje budowlane we wschodniej części Targu Rybnego (zaledwie kilka metrów na północny wschód od wykopu 19c).

Ze względu na występowanie głównie nawarstwień zasypiskowych materiału zabytkowego praktycznie nie udało się pozyskać. Jedynie na złożu wtórnym wystąpiły dwa fragmenty ceramiki wypalanej w atmosferze utleniającej. Duży fragment ucha o szerokości 3,2 cm oraz fragment wylewu naczynia polewanego wewnątrz brązową polewą. Oba fragmenty wykazują cechy, które pozwalają materiał ten datować na koniec XVIII lub pierwszą połowę XIX w.

Materiały przechowywane są w PSOZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

Olsztyn, st. XXIV, Stare Miasto - Targ Rybny - patrz: późne średniowiecze

OŁOBOK, gm. Sieroszewice, woj. kaliskie

- zespół klasztorny s.s. cysterek

Badania archeologiczno-architektoniczne, przeprowadzone w lipcu przez prof. Leszka Kajzera oraz mgr. mgr. Aleksandra Andrzejewskiego, i Marcina Lewandowskiego (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego). Finansowane przez Uniwersytet Łódzki. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 113 m².

Wykonano 6 wykopów, których orientacyjna kubatura przekraczała 300 m³, a także 108 odwierćnięć, pogrupowanych w 4 ciągach. Sporządzono niezbędną dokumentację ręczną i mechaniczną.

Klasztor s.s. cysterek powstał około 1213 r. z fundacji Władysława Odonica, który sprowadził tu siostry z Trzebnicy. W literaturze przedmiotu podtrzymywana jest teza, że murowany zespół klasztorny powstał dopiero u schyłku średniowiecza. Uległ on gruntownej przebudowie w końcu XVII w., a następnie przekształcony został z inicjatywy ksieni Ludwiki Koźmińskiej (+1767). Klasztor funkcjonował do lat 30. XIX w., zaś w 1882 r. budynki zostały wykupione od rządu pruskiego i rozebrane na cegłę. Celem badań było rozpoznanie nieistniejącego założenia klasztornego oraz zweryfikowanie wersji o powstaniu murowanego zespołu dopiero około 1500 r. Zgromadzono spory zbiór zabytków ruchomych liczący 8886 artefaktów, który uporządkowano w 376 numerach inwentarzowych. Materiał zabytkowy — głównie ceramika naczyniowa (4818 fragmentów i kafle piecowe: naczyniowe